

ANTALYA BİLİM ÜNİVERSİTESİ

AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

Amaç

Antalya Bilim Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen akademik çalışmaların erişilebilirliğini, görünürlüğünü, kullanımını ve etkisini arttırmak; araştırmalardan üretilen yayınları daha etkin yönetebilmek ve Antalya Bilim Üniversitesi'nce doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen araştırmalardan üretilen yayımlara serbestçe erişimi desteklemek amacıyla geliştirilmiştir.

Giriş

Antalya Bilim Üniversitesi, bilimin ve teknolojinin ilerlemesine katkı sağlamayı, açık, tekrarlanabilir ve güvenilir araştırma çıktıları ile uygulamaları benimseyerek; toplum ve dış paydaşları yararına bilginin geniş yayılımını taahhüt eder.

Antalya Bilim Üniversitesi "açıklık"ı yol gösterici ilkelerinden biri olarak kabul eder ve bu ilkenin yanı sıra yeni çalışma modellerini ve yeni sosyal ilişkileri mümkün kılan, işbirliğini, bilginin yayılmasını, araştırma çıktılarının erişilebilirliğini, yeniden kullanılabilirliğini etkin kılmak adına, yayımlara ve verilere açık erişimi teşvik eden, açık bilimi desteklemek için gerekli altyapıyı inşa eden araçlar ve araştırma süreçlerini özendirerek ve destekleyerek geliştirmeyi taahhüt eder.

Açık bilim, araştırmayı daha şeffaf, titiz ve verimli kılar; yenilikçiliği ve halkın katılımını teşvik eder. Antalya Bilim Üniversitesi kamu tarafından finanse edilen tüm araştırma ve araştırma verilerinin halka ve dünyadaki tüm araştırmacılara ücretsiz olarak sunulması gerektiğine inanmaktadır.

Yetki ve Sorumluluklar

(1) Açık Erişim Sistemi'ni Açık Erişim Danışma Kurulu yönetir. Danışma Kurulu üyeleri; Rektör Yardımcısı, Fakülte Temsilcileri, Enstitü Müdürlük Temsilcileri, Yüksekokul Müdürlük Temsilcileri ve Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürüdür. Danışma Kuruluna görevli Rektör Yardımcısı başkanlık eder.

Danışma Kurulu;

- Uluslararası standartlarda Açık Erişim Sistemi'nin kurulmasından,
- Kurumsal Arşiv sorumlusu bir kütüphaneci belirlenmesinden,
- Arşivlerin Uluslararası Harmanlama ve Listeleme Sistemlerine (OAI, BASE, OpenDOAR, ROAR, Open AIRE, ROARMAP, DSpace, EOSC, DOI) kaydedilmesinden,
- Kurumun akademik arşiv ve diğer araştırma altyapılarının FAIR veri ilkeleri (Findable=Bulunabilir, Accessible=Erişilebilir, Interoperable=Birlikte Çalışabilir,

Reusable=Yeniden Kullanılabilir) ve Avrupa Açık Bilim Bulutu teknik özellikleriyle ilgili sertifika gerekliliklerine uygunluğunu sağlamak,

- e) Arşive kaydı yapılan yazarların ORCID-ID'lerinin kayıtlara eklenmesinden, ORCID-ID'si olmayan yazarlara ORCID-ID alınmak suretiyle kayıtlara eklenmesinden,
- f) Arşivlerin, TÜBİTAK Türkiye Akademik Arşivi ve Uluslararası Harmanlama Sistemlerine uluslararası standartlarda veri sağlaması için OAI-PMH standartlarına göre veri üretilmesinden,
- g) Akademik yükseltmede değerlendirilen yayınların Kurumsal Arşivde bulunmasının teşvik edilmesinden,
- h) Üretilen akademik içeriğin uluslararası standartlarda işlemesi için ilgili teknik sorumluların belirlenmesinden,
- i) YÖK tarafından düzenlenecek toplantılara ilgili personelin katılımının sağlanmasından,
- j) Kurumsal Arşiv Bilgi Formu'nun YÖK'ün belirlediği süreler içerisinde doldurulmasından sorumludur.

(2) Antalya Bilim Üniversitesi mensuplarının sorumlulukları aşağıda sayıldığı gibidir:

- a) Antalya Bilim Üniversitesi mensupları buldukları yıl içerisinde gerçekleştirdikleri bilimsel çalışmalarını ve yönerge yürürlüğe girdiği tarihten önce yazdıkları yayınları en geç o öğretim yılı sonuna kadar Kurumsal Arşivde depolamaktan sorumludur. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştirildikten sonra, patent yayını ile aynı tarihte depolanır.
- b) Antalya Bilim Üniversitesi yüksek lisans ve doktora öğrencileri tezlerini bitirdikleri tarihten sonra, en geç bir ay içerisinde bu tezleri Kurumsal Arşivde depolamak zorundadır.
- c) Antalya Bilim Üniversitesi mensupları birden fazla kurumdan, birden fazla yazarın işbirliği ile yaptıkları çalışmaları Kurumsal Arşivde depolar.
- d) Birden fazla Antalya Bilim Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağın depolanma sorumluluğu başyazara aittir.
- e) Her Antalya Bilim Üniversitesi mensubu entelektüel katkı sağladığı çalışmasının Antalya Bilim Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde kamuya açık olarak dağıtım ve koruma prensiplerine uygun olarak depolanacağını kabul eder. Her Antalya Bilim Üniversitesi mensubunun yayıncılarla yaptığı anlaşmalar çerçevesinde hakları saklıdır.
- f) Antalya Bilim Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürlüğü, Antalya Bilim Üniversitesi mensuplarının Antalya Bilim Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ne aktardıkları bilimsel çalışmaların kayıtlarını Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü (OAI-PMH) standartlarına göre kontrol eder. Gerekli durumlarda düzeltme için Antalya Bilim Üniversitesi mensuplarıyla birlikte çalışır.
- g) Antalya Bilim Üniversitesi OpenAIRE uyumlu FAIR kalite standartlarını karşılar ve kayıtların uluslararası standartlarda uygun arşivlerle ve OpenAIRE Üst Veri Şeması aracılığıyla birlikte çalışabilir olmasını sağlar.

İçerik

Kurumsal Arşivde;

- Bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleler,
- Yayınlanma aşamasından olan makaleler,
- Yüksek lisans ve doktora tezleri,
- Konferans bildirileri,
- Seminer metinleri,
- Teknik notlar,
- Proje çalışmaları,
- Kitap içinde bölümler
- Ödüllü çalışmalar,
- Patentler,
- Açık ders materyalleri,
- Fotoğraf,
- Harita,
- Veri setleri,
- Ses ve video dosyaları

ve benzeri arşiv niteliği taşıyan içerikler yer alır.

Yayınlama ve Yararlanma Hakkı

Antalya Bilim Üniversitesi Kurumsal Arşiv Sistemi'nde bilgi kaynaklarını yayınlama ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir:

- a) Antalya Bilim Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde, çalışmaların tam metin olarak yer alması, yazarın kararına bağlıdır.
- b) Herkes, Antalya Bilim Üniversitesi Kurumsal Arşiv Sistemi'nde kayıtlı çalışmalara serbestçe erişebilir.
- c) Herhangi bir dergide yayınlanmış veya yayınlanma kararı alınmış çalışmalar dergideki formatı ile Kurumsal Arşivde yer alabilir. Telif hakkı üçüncü kişi veya kurumlarda olan yayınlar, Kurumsal Arşive ilgili hakkın koşullarına göre kaydedilir.
- d) Antalya Bilim Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanan kişi tarafından Kurumsal Arşivin kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından gerekli ve zorunludur.
- e) Araştırma verileri için minimum arşiv süresi, kalıcı bir tanımlayıcının atanmasından sonra 10 yıldır. Gerekli arşiv süresinin sona ermesinden sonra veya yasal ve etik nedenlerden dolayı bu kayıtların silinmesi veya imha edilmesi durumunda, bu tür eylemlerin tüm yasal ve etik perspektiflerinin dikkate alınması gerekmektedir.

Politikannın Etkin Olarak Uygulanması

Açık Erişim Danışma Kurulu, Açık Erişim Sistemi politikasının yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda ise her üç yılda bir politikannın değerlendirilmesini gerçekleştirmekle yükümlüdür. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumludur. Öneri ve görüşler üniversite rektörlüğe sunulur.